

NADZORNI ODBOR AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

**IZVJEŠTAJ
NADZORNOG ODBORA O RADU AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE
ZA 2019. I 2020.**

Podgorica, Januar 2021.

Nadzorni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore (u daljem tekstu: NO ATCG) je, na osnovu člana 12 Zakona o akreditaciji ("Službeni list Crne Gore", br. 054/09, 043/15), člana 14 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 21/07) i člana 18 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore, izvršio nadzor nad rada organa Akreditacionog tijela. NO ATCG je usvojio **Izveštaj o radu Akreditacionog tijela Crne Gore** (u daljem tekstu: Izveštaj) koji se odnosi na period od 01.01.2019. god. do 31.12.2020. god. Izveštajem su obuhvaćeni svi bitni elementi zakonitosti rada organa Akreditacionog tijela, pregled izvještaja o poslovanju Akreditacionog tijela za 2019. i 2020. godinu, pregled finansijskog izvještaja za 2019. godinu, te preporuke koje su od značaja za unapređenje rada ovog tijela.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
1. ZAKONSKI OSNOV, CILJ I PREDMET NADZORA.....	3
2. ORGANI AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE.....	5
2.1. Upravni odbor (UO ATCG).....	5
2.2. Direktor ATCG.....	6
2.3. Nadzorni odbor.....	7
3. SAVJET ZA AKREDITACIJU, KOMISIJE ATCG I TEHNIČKI KOMITETI.....	8
3.1. Savjet za akreditaciju.....	8
3.2. Komisije.....	8
4. REGISTAR AKREDITOVANIH ORGANIZACIJA.....	10
5. FINANSIRANJE ATCG I FINANSIJSKI ISKAZI.....	11
5.1. Nadzorom utvrđen rezultat budžeta ATCG za 2019. godinu.....	12
5.2. Primici.....	14
6. WEB PORTAL ATCG.....	25
7. OSTALE AKTIVNOSTI ATCG.....	25
ZAKLJUČAK.....	27

UVOD

Akreditacija je način za uspostavljanje povjerenja na tržištu proizvoda i usluga, kojom se smanjuje rizik od proizvodnje ili prodaje nekvalitetnog proizvoda, jer predstavlja nezavisnu i nepristrasnu ocjenu kompetentnosti akreditovanih organizacija. U kontekstu EU pregovora, značajno je napomenuti da je Uredbom 765/2008 Evropskog Parlamenta i Savjeta¹ po prvi put je uveden pravni okvir za akreditaciju u zemljama članicama EU, kao i kandidatima za članstvo u EU.

U Crnoj Gori akreditaciju sprovodi Akreditaciono tijelo Crne Gore (ATCG), kao samostalna i neprofitna organizacija, čiji osnivač je Vlada Crne Gore. U skladu sa članom 3 Zakona o akreditaciji ("Službeni list Crne Gore", br. 054/09, 043/15),² akreditacijom se utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti koja se odnose na odgovarajuća: 1) ispitivanja, 2) kalibracije, 3) kontrolisanja, 4) sertifikacije proizvoda i procesa, 5) sertifikacije sistema menadžmenta i 6) sertifikacije stručnih lica.

Vlada Republike Crne Gore, na sjednici od 29. marta 2007. godine, donijela je Odluku o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 21/07). Osnivačkim aktom u članu 5, definisani su poslovi koje obavlja ATCG, i to: 1), utvrđuje kompetentnost organizacija za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti (ispitivanja, etaloniranja, kontrolisanja, sertifikacije proizvoda i procesa, sertifikacije sistema menadžmenta, sertifikacije stručnih lica); 2) utvrđuje i objavljuje pravila akreditacije koja se moraju zasnivati na odgovarajućim crnogorskim, evropskim i međunarodnim standardima i dokumentima evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju; 3) učestvuje u radu evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju i zastupa crnogorske interese u njima, u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima; 4) vodi registar akreditovanih organizacija; 5) obavlja i druge poslove iz oblasti akreditacije u skladu sa Zakonom, osnivačkim aktom i Statutom.

Akreditaciono tijelo je steklo svojstvo pravnog lica upisom u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici, pod registraskim brojem 100000163, PIB: 02687810, sa šifrom djelatnosti 8411. Datum registracije (osnivanja) je 8. novembar 2007. godine. Broj dostavljenih informacija o promijenama je 9 (posljednja promijena je od 16. novembra 2020. godine koja se odnosila na izmjenu predsjednika i član Upravnog odbora).³

Sjedište ATCG je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 79 (VI sprat)

Žiro račun kod poslovne banke: Prva banka 535-7469-79

ATCG u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ima 7 stalno upošljenih službenika.

1. ZAKONSKI OSNOV, CILJ I PREDMET NADZORA

U skladu sa definisanim poslovima ATCG, pored osnivačkog akta, Zakona o akreditaciji i Statuta, ATCG svoju djelatnost obavlja u skladu sa Poslovnikom o kvalitetu i internim pravilima i procedurama, uz poštovanje zahtjeve standarda MEST EN ISO/IEC 17011 – Ocjenjivanje

¹ Regulation (EC) no 765/2008 of the European Parliament and of the Council

² Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akreditaciji ("Službeni list RCG", br. 43/15) ostvarena je potpuna usklađenost nacionalnog zakonodavnog okvira sa odredbama Uredbe 765/2008/EZ, u dijelu koji se odnosi na oblast akreditacije (veza član 9 i 9a Zakona).

³ Podaci su preuzeti sa sajta Centralnog registara Privrednog suda u Podgorici.

usaglašenosti – Opšti zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i pravila evropskih i međunarodnih organizacija iz oblasti akreditacije (EA, ILAC i IAF). U skladu sa pomenutim, značajno je napomenuti da je po donošenju novog izdanja crnogorskog standarda MEST EN ISO/IEC 17011:2018, ATCG tokom 2019. godine preduzelo niz aktivnosti u cilju preispitivanja i ažuriranja postojeće dokumentacije sistema menadžmenta, a kako bi se ista usaglasila sa zahtjevima novog izdanja standarda. Zaključno sa decembrom 2019. godine, pripremljeni su nacrti internih pravila i procedura sistema menadžmenta ATCG kao i Poslovnik o kvalitetu, i ista su najvećim dijelom utvrđena i objavljena u septembru 2020. godine.⁴

Nadzorni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore na osnovu člana 12 Zakona o akreditaciji ("Službeni list Crne Gore", br. 054/09, 043/15), člana 14 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 21/07), i člana 18 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore izvršio je nadzor nad zakonitošću rada organa Akreditacionog tijela.

Razlozi vršenja nadzora

Razlog za vršenje nadzora sadržan je u obavezi poštovanja normi definisanih zakonskim propisima u ovoj oblasti. Nadzor se vrši radi obezbjeđivanja bitnih informacija vezanih za ispitivanje prije svega poštovanja propisa sa strane organa ATCG kao i pregleda izvještaja o poslovanju i finansijskog izvještaja ATCG za period 2019-2020. godine.

Predmet nadzora

Predmet nadzora sadržajno obuhvata široku lepezu aktivnosti ATCG u posmatranom periodu te po tom osnovu sagledavanje i utvrđivanje činjeničnog stanja koje se odnosilo na: pregled dokumentacije; razmatranje Izvještaja o radu ATCG za 2019. god. sagledavanje aktivnosti u pogledu procesa akreditacije, pregled rada organa ATCG-a; analitički pristup planiranim i ostvarenim finansijskim rezultatima te ocjenu koje se odnose na sadržaj web portala i druga pitanja koja su bila od značaja za rad ovog tijela.

Obuhvat nadzora

Izvještaj Nadzornog odbora ATCG obuhvata period od 1. januara 2019. godine do 31. decembra 2020. godine. Pregled budžeta ATCG za 2019. godinu obuhvata i uvid u finansijski plan ATCG za 2019. godinu te se na osnovu toga daje uporednu analizu sa ostvarenjem budžeta. Imajući u vidu zakonski rok za pripremu bilansa za 2020. godinu, ovaj Izvještaj ne sadrži podatke koji se odnosi na 2020. godinu. NO ATCG će nastojati da, u saradnji sa organima ATCG ovaj dio uporedne analize

⁴ PQ.00 Poslovnik o kvalitetu (24.12.2019.)

Pravila akreditacije: PA.01 Pravila akreditacije (14.09.2020.), PA.02 Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju (14.09.2020.), PA.03 Pravila prekogranične akreditacije (14.09.2020.), PA.04 Pravila o učešću u međulaboratorijskim poređenjima i šemama za ispitivanje osposobljenosti (14.09.2020.), PA.05 Pravila za ostvarivanje prihvatljive sledljivosti mjerenja (14.09.2020.) i PA.06 Pravila za procjenu mjerne nesigurnosti (14.09.2020.)

ZPR.01.27 Lista dokumenata koja sadrži zahtjeve koje treba da ispuni podnosilac Zahtjeva za akreditaciju i akreditovano TOU (14.09.2020.)

Procedure: PR.01 Procedura ocjenjivanja tijela za ocjenu usaglašenosti (14.09.2020.), PR.02 Upravljanje dokumentima i zapisima (14.09.2020.), PR.03 Upravljanje neusaglašenostima, korektivnim mjerama i poboljšanjima (14.09.2020.), PR.04 Interne provjere (14.09.2020.), PR.05 Preispitivanje od strane rukovodstva (14.09.2020.), PR.06 Procedura za razvoj šema (14.09.2020.), PR.07 Procedura upravljanja razicima (14.09.2020.), PR.08 Procedura za rješavanje žalbi i prigovora (14.09.2020.), PR.09 Procedura za kvalifikacione kriterijume i kriterijume za sticanje i održavanje kompetentnosti učesnika u sprovođenju akreditacije kao i sprovođenju aktivnosti u okviru sistema upravljanja ATCG (24.12.2019.), PR.10 Procedura za izbor, obuku i praćenje ocjenjivača (24.12.2019.), PR.11 Procedura za iskazivanje obima akreditacije (14.09.2020.), PR.12 Procedura za fleksibilni obim akreditacije (14.09.2020.)

pripremi kao dio sveukupnog izvještaja kojeg će Ministarstvo ekonomskog razvoja proslijediti Vladi Crne Gore.

2. ORGANI AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

Odlukom o osnivanju ATCG u članu 7, Zakonom o akreditaciji u članu 12 i Statutom u članu 8, definisani su organi Akreditacionog tijela, i to: Upravni odbor, Direktor i Nadzorni odbor. Aktom o osnivanju i Statutom uređuje se način obrazovanja organa, njihov način rada i odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad Akreditacionog tijela.

2.1. Upravni odbor (UO ATCG)

Na osnovu člana 6 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela i člana 12 Zakona o akreditaciji, Upravni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore donio je predlog Statuta ATCG, na koji je Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 14. decembra 2017. godine, dala saglasnost⁵.

Upravni odbor kao organ ATCG ima predsjednika i četiri člana, koje imenuje i razrješava Vlada Crne Gore.⁶ Upravni odbor kao stručno-upravljačko tijelo ATCG, uz saglasnost Vlade: a) donosi statut; b) usvaja finansijske iskaze; c) usvaja godišnji finansijski izvještaj o poslovanju i radu Akreditacionog tijela; d) donosi plan i godišnji program rada; e) odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti, i f) odlučuje o visini troškova akreditacije, g) odlučuje o namjeni i programu korišćenja sredstava, u skladu sa planom rada; h) donosi pravila akreditacije, u skladu sa zakonom i važećim međunarodnim standardima iz oblasti akreditacije; i) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, ovom odlukom i statutom.

Komisija za analizu internih akata koje je donio UO ATCG, formirana je 26. jula 2017. godine Odlukom o formiranju pomenute Komisije (Veza Izvještaj iz 2017. godine ATCG broj: 08-500). NO ATCG je imao uvid u Analizu internih akata ATCG koju je izvršio g. Dragan Vukčević, član UO a ista se odnosila na analizu svih akata koje je donio Upravni odbor od osnivanja. Predmet analize obuhvatio je one akte koje je potrebno inovirati, staviti van snage ili produžiti njihovu pravosnažnost sa osnovnim ciljem - unaprijeđenje rada ATCG. Napomena: Izvještaj o realizaciji definisanih obaveza nije dobijen.

Tokom 2019. god. UO ATCG održao je dvije sjednice 07.08.2019. i 26.12.2019. god. na kojima je konsituisan novi saziv ovog organa, a članovi su informisani i sa novim sastavom NO. Na sjednici od decembra mjeseca 2019. god. razmatrana je validnost Odluke br. 10-411/1 od 15.08. 2019. godine o stavljanju van snage pojedinih akata ATCG.

Tokom 2020. god. UO ATCG održao je takođe dvije sjednice, u oktobru konstitutivna sjednica i druga sjednica u decembru. Na tim sjednicama UO je odredio sastav radi upisa u registar (prva sjednica) i na drugoj UO je razmatrao pitanja vezano za finansijski izvještaj i Izvještaj o radu ATCG za 2019. godini. NO ATCG je informisan da su izvještaji o radu usvojeni u okviru kompletnog izvještaja Ministarstva ekonomije.

Imajući u vidu epidemije COVID 19, određena dokumenta nijesu usvojena/donešena i nije odlučivano od strane Upravnog odbora.

⁵ Zaključak Vlade broj 07-3676 od 21. decembra 2017. godine - zaveden na 26. decembar 2017. godine ATCG br.08-737.

⁶ Rješenje o imenovanju Upravnog odbora ATCG, akt Vlade CG broj: 07-3270/3 od 18. jula 2019. godine; Rješenje o imenovanju Upravnog odbora ATCG, akt Vlade CG broj: 07-4341/3 od 1. oktobra 2020. godine.

Zaključak:

Upravni odbor u narednom periodu treba intezivirati svoje aktivnosti, posebno u cilju daljeg usaglašavanja akata ovog organa sa važećim i inoviranim propisima, te da donese i usvoji akte koji su propisani članom 10 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore, odnosno da:

1. Usvoji finansijske iskaze za 2020. godinu;
2. Usvoji godišnji finansijski izvještaj o poslovanju i radu Akreditacionog tijela za 2020. godinu;
3. Donese plan i godišnji program rada za 2021. godinu;
4. Odlučuje o namjeni i programu korišćenja sredstava, u skladu sa planom rada;
5. Odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti;⁷

Napomena: Pobrojana akta pod rednim brojem 1, 2, 3 i 5 Upravni odbor donosi uz saglasnost Osnivača.

Preporuke:

- a. *Potrebno je da UO ATCG, u što kraćem roku donese i usvojiti novi Poslovnik o radu (imajući u vidu da je aktuelni iz 2008. godine);*
- b. *U saradnji sa ATCG potrebno je obezbijediti da se akti ovog organa (odluke, zaključci i zapisnici) čuvaju u posebnoj arhivi kao službena dokumenta, sistematično zavedena i arhivirana;*
- c. *Uložiti dodatne napore kako bi došlo do pune realizacije već donešenih odluka;*
- d. *U skladu sa Odlukom o osnivanju ATCG (član 10) neophodno je da Upravni odbora razmatra, usvaja i odlučuje o dokumentima iz svoje nadležnosti u zakonskom roku, definisanoj formi i ista dostavlja osnivaču, tamo gdje je predviđena saglasnost osnivača.*

1.2. Direktor ATCG

Direktora ATCG imenuje Upravni odbor na osnovu javnog konkursa, uz saglasnost Vlade Crne Gore. Mandat direktora traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora za još jedan mandat.

Direktor: a) zastupa i predstavlja Akreditaciono tijelo; b) organizuje i rukovodi radom Akreditacionog tijela; c) stara se o zakonitosti rada i odgovoran je za zakonitost rada Akreditacionog tijela; d) odlučuje o korišćenju sredstava Akreditacionog tijela, osim onim o kojima odluku donosi Upravni odbor; e) izvršava i sprovodi odluke Upravnog odbora; f) predlaže i organizuje pripremu akata koje donosi Upravni odbor; g) predlaže akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; h) predlaže godišnji izvještaj o poslovanju; i) odlučuje o angažovanju stručnjaka za obavljanje pojedinih poslova iz nadležnosti Akreditacionog tijela i sa njima zaključuje ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza; j) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u Akreditacionom tijelu, u skladu sa zakonom; k) verifikuje odluku o akreditaciji na osnovu mišljenja komisije za akreditaciju; l) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, ovom odlukom i statutom.

Vlada Crne Gore je na sjednici 30. novembra 2017. godine dala saglasnost za imenovanje direktora (ATCG br. 08-688 od 8. decembra 2017.). Na osnovu saglasnosti Vlade Crne Gore, Upravni odbor ATCG donijeo je Odluku o imenovanju direktora Akreditacionog tijela Crne Gore dana 28. februara 2018. godine (ATCG br. 09-855).

⁷ Pod imovinom veće vrijednosti podrazumijeva se imovina koja predstavlja vrijednost najmanje 20% knjigovodstvene vrijednosti imovine Akreditacionog tijela.

Ovaj organ ATCG je 25.04.2020. godine pripremio i predao UO ATCG godišnji Izvještaj o radu ATCG za 2019. godinu kao i Izvještaj o finansijskom poslovanju za proteklu godinu. Takođe, u posmatranom periodu, za poslove ATCG angažovani su stručnjaci za pružanje knjigovodstvenih i pravnih usluga.

Zaključak:

Tokom vršenja nadzora ostvarena je konstruktivna i funkcionalna saradnja sa direktorom i ostalim osobljem ATCG.

Preporuke:

- a. *Imajući u vidu činjenicu da zbog složenosti poslova, ATCG ima potrebu za angažovanjem stručnjaka (eksternih eksperata, ocjenjivača), za obavljanje pojedinih poslova iz nadležnosti ovog tijela, te da sa njima Direktor zaključuje ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza, sugeriše se da ovaj organ sa UO ATCG kreira model međusobne saradnje koji će za rezultat umati veću transparentnost i provjeru kompetentnosti stručnih organa odnosno eksperata;*
- b. *Imajući u vidu da se rad i poslovanje ATCG u najvećoj mjeri zasniva na stručnosti i kompetentnosti njegovih zaposlenih, neophodno je, u skladu s mogućnostima obezbijediti kontinuirano stručno usavršavanje i obučavanje zaposlenih;*
- c. *S obzirom na visok stepen obaveza koje ovo tijelo ima, a imajući u vidu broj stalno zaposlenih, preporučujemo kadrovsko jačanje ATCG i zapošljavanje nedostajućeg kadra.*

1.3. Nadzorni odbor

Na osnovu člana 13 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore, Vlada Crne Gore, na sjednici od 18. jula 2019. godine imenovala je novi NO ATCG sa mandatom na četiri godine.⁸ Nadzorni odbor vrši: nadzor nad zakonitošću rada organa Akreditacionog tijela; pregleda izvještaje o poslovanju i finansijske izvještaje Akreditacionog tijela; obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, odlukom o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore i statutom.

Poslovnik o radu Nadzornog odbora je iz 2008. godine (novi Poslovnik o radu organa je u proceduri usvajanja).

Novi saziv ovog organa je nakon izbora imao više sjednica na kojima su se upoznali sa nadležnostima rada ovog organa te sa pravima i obavezama ostalih organa ATCG. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovano je da u periodu od 26. januara 2016. godine do 18. jula 2019. godine, NO ATCG nije imao aktivnosti.

Zaključak:

Nadzorni odbor je iskoristio raspoloživo vrijeme da dođe do određene dokumentacije organa ovog tijela i izvrši analizu poslovanja i funkcionisanja istog. Tokom proteklog perioda date su određene sugestije koje su naišle na razumijevanje što je za rezultat imalo ažuriranje pojedinih informacija na zvaničnoj web stranici.

Preporuke:

- a. *U što kraćem roku je potrebno usvojiti novi Poslovnik o radu Nadzornog odbora ATCG;*

⁸ Rješenje o imenovanju nadzornog odbora broj 07-3264/3.

b. Nephodno je da ATCG formira odvojene registre za Nadzorni odbor u kome će biti razvrstani po pojedinim aktivnostima ovog organa.

3. SAVJET ZA AKREDITACIJU, KOMISIJE ATCG I TEHNIČKI KOMITETI

3.1. Savjet za akreditaciju

Statutom u članu 19, navodi se da ATCG obrazuju stručna i savjetodavna tijela, i to: Savjet za akreditaciju i Komisiju za akreditaciju. Takođe, treba imati u vidu da je Komisija za akreditaciju definisana osnivačkim aktom u članu 15.

Savjet za akreditaciju (Savjet): 1) daje inicijative i mišljenja u pogledu razvoja sistema akreditacije u Crnoj Gori; 2) daje inicijative i mišljenja u vezi sa proširenjem oblasti djelovanja Akreditacionog tijela, odnosno ustanovljavanja novih šema akreditacije; 3) daje mišljenja na pravila i kriterijume akreditacije; 4) daje inicijative i mišljenje za obrazovanje privremenih tehničkih komiteta kao radnih tijela za određene oblasti akreditacije; 5) učestvuje u promociji akreditacije u Crnoj Gori; 6) daje mišljenja po drugim pitanjima, na zahtjev UO i/ili Direktora.

Savjet ima predsjednika i šest članova, koji čine: 1) predstavnik osnivača; 2) predstavnik akreditovane organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti čije je osnivač država; 3) predstavnik akreditovane organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti čije osnivač nije država; 4) predstavnik udruženja potrošača; 5) predstavnik Univerziteta; 6) predstavnik Privredne komore Crne Gore; 7) predstavnik Inženjerske komore Crne Gore. Predsjednik Savjeta bira se iz reda članova Savjeta. Za članove Savjeta mogu se imenovati istaknuti stručnjaci i naučni radnici iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Akreditacionog tijela. Članove Savjeta imenuje i razrješava UO na predlog direktora. Članovi Savjeta imenuju se na period od četiri godine.

Kriterijumi za izbor članova Savjeta, djelokrug i način rada Savjeta bliže se uređuju aktom Akreditacionog tijela.

Uvidom u dokumentaciju ATCG Nadzorni odbor je utvrdio da nije formiran Savjet za akreditaciju.

3.2. Komisije

Komisija za akreditaciju je *ad hoc* komisija koju čine predsjednik i dva člana. Članove Komisije za akreditaciju imenuje i razrješava direktor. Kriterijumi za izbor članova Komisije za akreditaciju, djelokrug i način rada Komisije uređuju se aktom Akreditacionog tijela. Komisija za akreditaciju kao stručno tijelo Akreditacionog tijela, kako je to definisano članom 23 Statuta ATCG donosi odluke o statusu akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti: dodjeljivanju, održavanju, proširenju, smanjenju, suspenziji i ukidanju, na osnovu mišljenja tima ocjenjivača akreditacionog tijela.

Kriterijumi za izbor članova Komisije za akreditaciju, djelokrug i način rada Komisije uređeni su Poslovníkom o radu Komisije za akreditaciju iz jula 2010. godine (novi Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za akreditaciju je na usvajanju). Odluka o formiranju Komisije za akreditaciju donijeta je 25. decembra 2018. godine (broj: 09-612/1).

Komisija za žalbe⁹ - Procedura rješavanja žalbi opisana je u dokumentu Poslovníkom o radu Komisije za žalbe iz marta 2008. godine (novi Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za žalbe je na usvajanju). U izvještajnom periodu, nije bilo žalbi na odluke ATCG.

⁹ „Komisija za žalbe je stručno tijelo Akreditacionog tijela, privremenog karaktera“, koja je formirana Odlukom o imenovanju Komisije za žalbe broj 01-66 od 26.03.2008. godine.

Komisiju za prigovore - Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za prigovore donešen je 18. decembra 2019. godine (u toku usklađivanja dokumentacije u odnosu na novo izdanje standarada MEST EN ISO/IEC 17011). U izvještajnom periodu, nije bilo prigovora na rad ATCG.

Komisija za izbor i praćenje provjerivača - formirana je Odlukom o imenovanju Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača broj: 10-500/3 od 30. septembra 2016. Pravila za izbor i obuku provjerivača, definisana su Poslovnikom o radu Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača iz 2009. godine (novi Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača je na usvajanju). ATCG vodi i ažurira Registar provjerivača. ATCG ima ukupno 9 vodećih ocjenjivača (od kojih su 3 stalno zaposlena u ATCG), 47 tehnička ocjenjivača (od kojih je 1 stalno zaposleno u ATCG ima status tehničkog ocjenjivača za laboratorije) i 43 eksperata (od kojih je 1 stalno zaposleno u ATCG ima status tehničkog eksperta za sertifikaciona tijela za proizvode).

Takođe, značajno je napomenuti da ATCG na svom web portalu objavljuje stalni javni poziv zainteresovanim licima da se prijave za ocjenjivače/tehničke eksperte. Prijava se podnosi ATCG pisanim putem na obrazcu *ZPR.10.01* (isti se može naći na sajtu) uz dostavljanje prateće dokumentacije naznačene u obrazcu prijave. Izbor ocjenjivača i tehničkih eksperata, praćenje njihovih performansi i održavanja kompetentnosti je u nadležnosti Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača.¹⁰

Tehnički komiteti - 11. januara 2008. godine Rješenje o imenovanju formiran je Tehnički komitet za laboratorije i Tehnički komitet za kontrolna tijela. U skladu sa pomenutim donijeti su sledeći poslovnici: Poslovnik o radu Tehničkog komiteta za laboratorije i Poslovnik o radu Tehničkog komiteta za kontrolna tijela (oba iz decembra 2008. godine). Takođe, Odlukom o imenovanju formiran je Tehnički komitet za sertifikaciona tijela broj 02-350/1 od 23. juna 2011. godine, dok je važeći Poslovnik o radu Tehničkog komiteta za sertifikaciona tijela donijet jula 2010. godine.

Primjedbe:

- Vezano za rad komisija i tehničkih komiteta (iz člana 24 Statuta), nije dostavljen dokaz o kontinuiranom održavanju kompetentnosti imenovanih članova;
- Vezano za član 24 Statuta, u dijelu koji se odnosi na druge stalne i povremene (stručne i savjetodavne) organe, a koji se uređuju aktom Akreditacionog tijela - po ovom pitanju nije dobijena informacija od ATCG.

Preporuke:

- U skladu sa članovima 19, 20, 21 i 22 Statuta ATCG potrebno je u što kraćem roku formirati Savjet. Takođe, u cilju definisanja organizacije i način rada Savjeta za akreditaciju, potrebno je donijeti Pravilnik o obrazovanju i radu Savjeta za akreditaciju;*
- Novi Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za akreditaciju, potrebno je donijeti u što kraćem roku;*
- Novi Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za žalbe potrebno je donijeti u što kraćem roku;*

¹⁰ Kriterijumi kompetentnosti za ocjenjivače i tehničke eksperte ATCG definisani su procedurom PR.09 - Kvalifikacioni kriterijumi i kriterijumi za sticanje i održavanje kompetentnosti učesnika u sprovođenju postupka akreditacije, kao i sprovođenju aktivnosti u okviru sistema upravljanja ATCG.

- d. *Novi Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača potrebno je donijeti u što kraćem roku. Neophodno je kontinuirano raditi na promociji aktivnosti koje se odnose na prijave za ocjenjivače/tehničke eksperte;*
- e. *Novo poslovničke o radu tehničkih komiteta potrebno je donijeti u što kraćem roku;*
- f. *Nephodno je dostaviti dokaze o kontinuiranom održavanju kompetentnosti imenovanih članova tehničkih komiteta i komisija.*

4. REGISTAR AKREDITOVANIH ORGANIZACIJA

ATCG u skladu sa osnivačkim aktom i Zakonom o akreditaciji ima obavezu da vodi Registar akreditovanih organizacija. Registar akreditovanih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti sa dodijeljenim obimom akreditacije javno je dostupan na web portalu ATCG www.akreditacija.me.

Na osnovu podnešenog Zahtjeva za akreditaciju pokreće se postupak početne akreditacije.

Kao rezultat sveukupno sprovedenog postupka akreditacije akreditovano lice dobija Sertifikat o akreditaciji koji se izdaje na 4 godine.

Početkom 2019. godine, ATCG u nacionalnom sistemu akreditacije, nalazilo se 34 tijela akreditovanih od strane ATCG, dok je taj broj zaključno sa 2019. godinom bio 38, i to: 23 - laboratorije za ispitivanje, 2 - laboratorije za etaloniranje, 7 - kontrolnih tijela, 5 – sertifikacionih tijela i 1 – medicinska laboratorija.

U nacionalnom sistemu akreditacije, krajem 2020. godine nalazi se ukupno 41 tijelo akreditovano od strane ATCG, od kojih su: 24 laboratorije za ispitivanje, 2 laboratorije za etaloniranje, 9 kontrolnih tijela, 5 sertifikacionih tijela i 1 medicinska laboratorija. Tokom 2020.godine, pored problema izazvanog COVID-19 virusom odvijale su intezivne aktivnosti u pogledu ocjenjivanja tj. reakreditacije i sprovođenja postupaka razmatranja novih zahtjeva za akreditaciju.

Metodom slučajnog uzorka, pregledana je dokumentacija za "Laboratorijski putni centar" d.o.o. Novi Sad predstavništvo u Crnoj Gori i "Instituta za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu" Podgorica, te je konstatovano da su ispoštovane sve procedure ocjenjivanja za potrebe reakreditacije, te da je ista uredno akhivirana.

U tabeli broj 1 prikazana su detaljna ocjenjivanja ATCG u posmatranom periodu.

Tabela broj 1

REALIZOVANA OCJENJIVANJA	
zaključno sa 31.12.2019.	zaključno sa 31.12.2020.
Kontrolno tijelo za motore i vozila, Mašinski fakultet Podgorica (reakreditacija/realizovano 15.03.2019.)	"Agencija za lijekove i medicinska sredstva – CALIMS" (reakreditacija/realizovano 22.01.2020.)
JZU Dom zdravlja Bar (reakreditacija/realizovano 01.07.2019.)	"Centralna putna laboratorija" d.o.o. Veternik, dio stranog društva Podgorica (reakreditacija/realizovano 28.01.2020.)
Jugoinspekt Control d.o.o. Bar (reakreditacija/realizovano 19.07.2019.)	"INTRA" d.o.o. Podgorica (reakreditacija/realizovano 04.02.2020.)

Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu Podgorica (reakreditacija/realizovano 16.09.2019.)	"Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore" d.o.o. Podgorica (reakreditacija/realizovano 02.07.2020.)
Monteorganica d.o.o. Podgorica (reakreditacija/realizovano 23-24.12.2019.)	"ABG TEST" d.o.o. Podgorica (ocjenjivanje za potrebe reakreditacije realizovano 28.09.2020./ postupak završen i donešena Odluka o obnavljanju akreditacije 29.12. 2020.)
	"Laboratorijski putni centar" d.o.o. Novi Sad predstavništvo u Crnoj Gori (ocjenjivanje za potrebe reakreditacije realizovano 30.09.2020./ postupak završen i donešena Odluka o obnavljanju akreditacije 29.12. 2020.)
	Laboratorija za pregled mjerila u drumskom saobraćaju, Mašinski fakultet Podgorica (ocjenjivanje za potrebe reakreditacije realizovano 27.11.2020. postupak završen i donešena Odluka o obnavljanju akreditacije 29.12. 2020.)
	Pomorski fakultet Kotor, laboratorija za naftu i naftne derivate - početno ocjenjivanje, postupak završen i donešena Odluka o dodjeli akreditacije 29.12.2020. godine.
	"Montinspekt" d.o.o Podgorica, redovno ocjenjivanje-treći nadzor realizovano 23.09.2020. postupak završen i donešena Odluka o održavanju akreditacije 29.12. 2020.)

Izvor: Akreditaciono tijelo Crne Gore

Preporuka:

Akreditovana tijela za ocjenjivanje usaglašenosti koja se nalaze na web stranici ATCG www.akreditacija.me, neophodno je u kontinuitetu ažurirati, kako bi isti bili usklađeni sa Registrom akreditovanih tijela.

5. FINANSIRANJE ATCG I FINANSIJSKI ISKAZI

U skladu sa aktom o osnivanju ATCG i Zakona o akreditaciji, sredstva za rad ATCG obezbjeđuju se:

1. Naplatom troškova akreditacije - Odluka o visini troškova akreditacije usvojena je na sjednici Upravnog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore na sjednici održanoj 3. decembra 2007. godine.¹¹
2. Iz Budžeta Crne Gore - Iznos sredstava za rad Akreditacionog tijela, koji se obezbjeđuje iz Budžeta Crne Gore, određuje se na osnovu poslova koji se utvrđuju programom i godišnjim planom rada. Sredstva za članarinu Akreditacionog tijela u evropskim i međunarodnim

¹¹ Izvod sa sajta ATCG na dan 20.11.2020.: Na osnovu člana 6 Zakona o akreditaciji ("Službeni list SCG", br 44/05), člana 10 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela ("Službeni list RCG" br. 21/07) i člana 14 Statuta ATCG, Upravni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore na sjednici održanoj 03.12.2007. godine donio je Odluku o visini troškova akreditacije.

organizacijama za akreditaciju, obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore i ista treba da budu obuhvaćena programom i godišnjim planom rada.

3. Iz drugih izvora - Pod sredstvima iz drugih izvora podrazumijevaju se pokloni (donacije) i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom. Poklone (donacije) ne mogu davati korisnici usluga Akreditacionog tijela.

5.1. Nadzorom utvrđen rezultat budžeta ATCG za 2019. godinu

Nadzor je izvršen na osnovu dobijenih podataka od predstavnika ATCG i za vjerodostojnost istih ne odgovara NO ATCG.¹²

U sljedećoj tabeli date je pregled planiranih i ostvarenih troškova u 2019. godini.

Tabela broj 2

R. br.	Opis	Planirano u 2019.	Ostvareno u 2019.	Nap.	Razlika	
					Manje utrošeno	Više utrošeno
		1	2		1-2	2-1
1.	Nabavka opreme	27.000,00	37.807,79	Nap. ¹³		10.807,79
	<i>Sredstva transporta</i>	<i>25.000,00</i>	<i>25.300,00</i>			
	<i>Nabavka kompjutera i dr. teh. opreme</i>	<i>2.000,00</i>	<i>10.836,79</i>			
	<i>Nabavka kancelarijskog namjestaja</i>		<i>1.671,00</i>			
2.	Druge obaveze iz poslovanja	14.400,48				
3.	Troškovi	318.336,52	349.062,53			30.726,05
	Troškovi materijala	16.000,00	10.626,00		5.374,00	
	<i>Troškovi ostalog materijala (režijskog)</i>	<i>10.000,00</i>	<i>6.753,91</i>			
	<i>Troškovi goriva i energije</i>					
	- <i>Troškovi energije</i>	<i>3.000,00</i>	<i>1.219,27</i>			
	- <i>Troškovi goriva</i>	<i>3.000,00</i>	<i>2.652,82</i>			
	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	190.756,52	241.156,00			50.399,48
	<i>Troškovi neto zarada</i>	<i>75.000,00</i>	<i>94.524,22</i>			
	<i>Troškovi doprinosa na zarade</i>	<i>28.400,08</i>	<i>34.622,33</i>			
	<i>Troškovi poreza</i>	<i>13.602,02</i>	<i>13.281,31</i>			
	<i>Troškovi prireza</i>	<i>1.857,36</i>	<i>1.992,17</i>			
	<i>Troškovi doprinosa/poslodavac</i>	<i>11.597,06</i>	<i>13.561,42</i>			
	<i>Izdaci po ugovoru o djelu</i>	<i>7.800,00</i>				
	<i>Troškovi honorara/eksterni</i>		<i>25.610,00</i>			

¹² Treba imati u vidu preporuku navedenu u dijelu koje se odnose na podnaslov 2.1. Upravni odbor (UO ATCG).

¹³ *Napomena: Nabavka osnovnih sredstava se ne priznaje u troškove. Nabavka sredstava je odliv sredstava i ona kao takva utiče na smanjenje raspoloživih novčanih sredstava sredstva

	<i>saradnici</i>				
	<i>Troškovi honorara (UO, NO, Komisije)</i>	20.000,00	23.154,55		
	Ostali lični rashodi i naknade				
	<i>Jubilarne nagrade</i>	1.500,00			
	<i>Naknade troškova smještaja i ishrane na službenom putu</i>	31.000,00	34.109,85		
	<i>Ostale naknade</i>		300,00		
	Troškovi proizvodnih usluga	94.580,00	49.443,63	45.136,37	
	Troškovi transportnih usluga				
	<i>Troškovi usluga prevoza u zemlji</i>	2.880,00	2.694,00		
	<i>Troškovi usluga prevoza u inostranstvo</i>	10.500,00	17.771,62		
	<i>Trškovi PTT usluga</i>	8.000,00	6.801,59		
	Troškovi usluga održavanja	33.000,00 ¹⁴	5.721,58		
	Troškovi zakupnina	9.600,00	4.812,19		
	Troškovi reklame i propagande		784,99		
	Troškovi ostalih usluga¹⁵	30.600,00	10.857,66		
	Troškovi amortizacije		5.192,63	Nap. ¹⁶	
	Nematerijalni troškovi	17.000,00	42.643,40		25.643,40
	<i>Troškovi konsult. i knjigov. usluga</i>		5.151,90		
	<i>Troškovi kotizacije</i>	10.000,00	12.255,25		
	<i>Troškovi sponzorstva i pomoći</i>		1.000,00		
	<i>Troškovi reprezentacije</i>	6.000,00	13.074,52		
	<i>Troškovi polise osiguranja</i>	1.000,00	2.048,11		
	<i>Provizija platnog prometa</i>		1.034,77		
	<i>Troškovi poreza, prireza, doprinosa</i>		8.078,85		
4.	Finansijski rashodi		16,54		
5.	Ukupni troškovi po specifikaciji	359.737,00	349.062,53		10.674,47

Izvor podataka: Akreditaciono tijelo Crne Gore

¹⁴ Troškovi usluga održavanja obuhvataju i planirane usluge izrade i održavanja softvera.

¹⁵ Troškovi ostalih usluga se odnose na troškove štampanja, troškove izrade tenderske dokumentacije, troškove pranja i održavanja auta, troškove čišćenja klimatizacije, troškove oglašavanja, komunalne usluge i sl.

¹⁶ Napomena: Amortizacija ne predstavlja odliv sredstava. Preko amortizacije se vrši otpis sredstava i to predstavlja trošak.

Na osnovu urađene analize može se zaključiti da je na pojedinim pozicijama, u odnosu na planirani iznos došlo do odstupanja u trošenju sredstava, pa je npr. na poziciji nabavke opreme utrošeno više sredstava za 10.807,79€, dok je na poziciji ukupnih troškova utrošeno više 30.726,05€.

Iz Bilansa uspjeha se može zaključiti da je ukupno ostvareni poslovni prihod u posmatranom periodu iznosio 106.957,00€, te da je ostvareni neto rezultat od 126.359,00€, u odnosu na 2018. godinu veći za 39.667,00€.

Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je ukupan nivo ostvarenih troškova u 2019. godini iznosio 349.063,00€ što je za 10.674,47€ manje u odnosu na planirani utrošak sredstava, može se konstatovati da je ATCG, uz pozitivno ostvaren poslovni prihod dobro planiralo utrošak ukupnih sredstava.

5.2. Primici

U sljedećoj tabeli dat je pregled planiranih i ostvarenih Prihoda u 2019. godini.

Tabela broj 3

R. br.	Prihodi	Planirano u 2019	Ostvareno u 2019	Nap.	Procenat
		1	2	3	2/1*100
1.	Glavni račun Trezora	320.000,00	320.000,00		100%
2.	Drugi poslovni prihodi				
	– Prihod od akreditacije ¹⁷	70.000,00	111.220,00 ¹⁸		58,9%
	– Prihod od kamate	0,00	31,98		
	– Prihod od prodaje osnovnog sredstva	0,00	1.510,00		
3.	Prihod od smanjenja obaveza		17.876,70		
4.	Ukupni prihodi u bilansu uspjeha	390.000,00	456.020,00		16,9%
5.	Ukupni troškovi po specifikaciji	359.737,00	349.062,53		97,03%
6.	Dobit	30.263,00	126.359,00		

Izvor podataka: Akreditaciono tijelo Crne Gore

Nadzorom završnog računa ATCG za 2019. godinu je utvrđeno da je ATCG, iskazalo dobit za 2019. godinu u iznosu od 126.359,00€. Ukupno ostvareni prihodi od akreditacije iznosili su 111.220,00€. ATCG je dostavilo Prijavu poreza na dobit nadležnom organu za period 2019. godine sa ukupno oporezivom dobiti 134,679.00€. koja pored ostvarene dobiti sadrži i troškove amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe u iznosu od 5.193,00€ kao i troškove reprezentacije.

¹⁷ Prihod od akreditacije u 2019. godini u Bilansu uspjeha iznosi 136.000,00€. Stvarni prihod iznosi 93.190,00€, jer je iznos od 42.180,00€ prijavljen u 2018. godini kao priliv od akreditacije, ali je u 2019. godini fakturisan po okončanju posla.

Ukupan priliv sredstava na račun i ukupan prihod se materijalno razlikuju iz razloga što prihod obuhvata i iznos od 17.876,70€ koji je u ranijim godinama prikazan kao trošak, i koji je u 2019. godini otpisan, jer su se za to stekli zakonski uslovi.

¹⁸ Priliv sredstava od akreditacije u 2019. godini je iznosio 111.220,00 €, od čega se iznos od 17.860,00€ prenosi u 2020. godinu, kada će i biti fakturisan po okončanju posla.

Poreskoj upravi predat je finansijski iskazi, kao i statistički aneksi i obračun amortizacije za 2019. godinu.¹⁹

U pogledu finansijskih iskaza, a na osnovu dostavljenih bilansa, statističkih aneksa, prijave poreza na dobit, finansijskog plana za 2019. godinu, utvrđena su odstupanja koja se odnose na utrošak planiranih i ostvarenih rashoda, izraženih po pojedinim ekonomskim klasifikacijama, što je za posljedicu imalo određeni nivo preusmjeravanja sredstava.

Zapažanje:

U izvještajnom periodu ATCG nije bio subjekat revizije Državne revizorske institucije (DRI).²⁰ U pogledu racionalnog korišćenja sredstava za rad Akreditacionog tijela, koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore, vršen je nadzor od strane Državne revizorske institucije Crne Gore, na osnovu čega je i sačinjen Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima za period oktobar 2010 – oktobar 2011. godine (DRI br. 4011-06-1180/2).

Zaključak:

ATCG ima svoj poslovni račun otvoren kod poslovne banke u CG, preko koga se vrše plaćanja.

Ukupno ostvareni prihodi tokom 2019. godine iznosili su 456.020,00€ dok je u istom periodu 2018. god. taj iznos bio na nivou od 370.520,00€. Ukupno ostvareni poslovni rashodi u navedenom periodu iznosili su 349.063,00€ dok je iznos tih rashoda u protekloj tj. 2018. godini zabilježen na nivou od 288.782,00€. Ukupni finansijski rezultat, prije oporezivanja, na kraju 2019. godine iznosio je 126.359,00€ dok je u prethodnoj godini ovaj iznos zabilježen na nivou od 86.692,00€. (Ukupni neto rezultat u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu je veći za 39.667,00€.)

S druge strane, Finansijski plan za 2019. godinu nije u potpunosti obuhvatio potrebe ovog tijela, posebno u dijelu troškova zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, te nematerijalnih troškova. Ovakv način planiranja doveo je do utroška sredstava koja premašuju nivo planiranih te je bilo potrebno izvršiti preusmjeravanje određenog iznosa sredstava. Važno je napomenuti da, preusmjeravanje sredstava nije doveo do većeg utroška sredstava u odnosu na prvobitno planirani, naprotiv utrošeno je manje sredstava u ukupnom iznosu od 10.674,47€, u odnosu na planirani nivo utroška sredstava.

Preporuke:

- a. *Prilikom planiranja sredstava za rad ATCG mora nastojati da što efikasnije sagleda svoje programske ciljeve, iste usaglasi sa UO ATCG i predstavi iste kroz pojedine ekonomske kategorije, kako ne bi dolazilo do zapaženih odstupanja u odnosu na planirana i utrošena sredstva;*
- b. *Pored činjenice da legislativa ne predviđa obavezan eksterni nadzor (revizora), u cilju veće transparentnosti rada ATCG, ista se preporučuje;*
- c. *Preporučuje se da se za sve organe ATCG sredstva za rad planiraju i adekvatno predstave u finansijskom planu;*

¹⁹ Akreditaciono tijelo Crne Gore nije u obavezi da izvršava plaćanja poreza na dobit (dopis Poreske Uprave br. 03/1-20900/2-07 od 07.12.2007. godine).

²⁰ Državna revizorska institucija (DRI) je najviši organ kontrole upravljanja budžetom i imovinom države, jedinica lokalne samouprave, fondova, Centralne banke Crne Gore i drugih pravnih lica u kojima država učestvuje u vlasništvu ili je osnivač. DRI samostalno odlučuje o subjektima revizije, predmetu, obimu i vrsti revizije, takođe obavezno jednom godišnje vrši reviziju završnog računa budžeta Crne Gore.

- d. Preporučuje se ATCG da u cilju realnijeg iskazivanja budžetske potrošnje ostvarene izdatke iskazuju na pozicijama predviđene Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG, budžet van budžetskih fondova i budžete opština;
- e. Potrebno je donijeti novu Odluku o visini troškova akreditacije, a kako bi se aktuelna usaglasila sa zakonodavnim okvirom. Takođe, potrebno je da Vlada usvoji pomenutu Odluku, nakon čega treba da bude objavljena u Službenom listu, što je propisano članom 10 stav 4 Odluke o osnivanju akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 021/07 od 13.04.2007).

U tabelama koje slijede predstavljeni su pojedini finansijski iskazi koje je dostavilo ATCG.

Tabela broj 4 – Izvod o upisu u Registar

PORESKI OBVEZNIK	
PIB	02687810
Naziv	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE - PODGORICA
Adresa	DŽORDŽA VAŠINGTONA 79, PODGORICA, CRNA GORA
Djelatnost	8411 - Djelatnost državnih organa
Područna jedinica	Područna jedinica Podgorica
Datum registracije	08.11.2007
Registracioni broj	10-0000163/001
Mesto registracije	Privredni sud Podgorica
Registrovan za PDV	Ne
Datum PDV registracije	
Broj PDV registracije	

Izvor: Poreska uprava Crne Gore

Tabela broj 5 – Bilans stanja

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

Popunjava pravno lice:		
Matični broj: 02687810		Šifra djelatnosti:
Popunjava:		

Naziv: **AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE**
 Sjedište: **PODGORICA**

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2019 godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00(dio)	A. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002		27,089	2,679
012	I. GOODWILL	003			
01 bez 012	II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		1,007	
	III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005		26,082	2,679
020, 022, 023, 026, 027(dio), 028(dio), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		26,082	2,679
024, 027(dio), 028(dio)	2. Investicione nekretnine	007			
021, 025, 027(dio), 026(dio)	3. Biološka sredstva	008			
	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009			
030, 031(dio), 032(dio), 039(dio)	1. Učešća u kapitalu	010			
031(dio), 032(dio)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011			
032(dio), 033 do 038, 039(dio)	3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012			
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013			
04	D. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014			
	E. OBRтна SREDSTVA (016+017)	015		152,881	120,290
10 do 13, 15	I. ZALUHE	016			
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017		152,881	120,290
20, 21, 22 osim 223	1. Potraživanja	018		1,800	1,800
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	019			
23 minus 227	3. Kratkoročni finansijski plasmani	020		5,147	3,688
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021		136,634	114,802
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022		9,300	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023		179,970	122,969

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
PASIVA					
A. KAPITAL (102 do 109)		101		106,507	(19,852)
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102			
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
320, 331, 333	IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	105			
332 i 334	V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	106			
34	VI. NERASPOREĐENA DOBIT	107		131,613	5,254
35	VII. GUBITAK	108		(25,106)	(25,106)
237	VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDEJI	109			
B. DUGOROCNA REZERVISANJA I DUGOROCNE OBAVEZE (111+112)		110			
40(dio)	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	111			
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (113+114)	112			
414, 415	1. Dugoročni krediti	113			
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	114			
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115			
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)		116		73,463	142,821
I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)		117		73,463	142,821
42 osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	118			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	119			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	120		16,130	43,754
45, 46 i 49 osim 498	4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121		107	1,086
47, 48 osim 491	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122		57,226	96,960
491	6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123			1,021
40(eo)	II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124			
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)		125		179,970	122,969

Obrazac je usklađen sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" br. 80/06) i IV Direktivom EU.

u PODGORICA
Dana 24.12.2020

Lice odgovorno za sastavljanje
[Signature]
iskaza

M.P.

Odgovorno lice

Tabela broj 6 – Bilans uspjeha

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

Popunjava pravno lice:		
Matični broj: 02687810		Šifra djelatnosti:
Popunjava:		

Naziv: **AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE**
Sjedište: **PODGORICA**

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/ u periodu od **01.01.2019** do **31.12.2019** godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	1. POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		456,020	370,520
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		136,020	72,520
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
630	3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204			
631	4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		320,000	298,000
	1. POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		(349,063)	(288,782)
50	1. Nabavna vrijednost prodane robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209		(10,626)	(8,857)
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		(241,156)	(208,492)
54	4. Troškovi amortizacije i rezeviziranja	211		(5,193)	(894)
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		(92,088)	(70,539)
	A. POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		106,957	81,738
66	1. FINANSIJSKI PRIHODI	214		32	7
56	11. FINANSIJSKI RASHODI	215		(17)	
	B. FINANSIJSKI REZULTAT (214-215)	216		15	7
67, 68, 691 i 692	1. OSTALI PRIHODI	217		19,387	4,967
57, 58, 591 i 592	11. OSTALI RASHODI	218			(20)
	C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219		19,387	4,947
	D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		126,359	86,692
690-500	E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221			
	F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		126,359	86,692
	G. DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223			
	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	224			
	2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225			
	3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
	4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			
	5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
	H. PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229			
721	1. Tekući porez na dobit	230			
722	2. Odloženi poreksi rashodi ili prihodi perioda	231			
	I. NETO REZULTAT (222+223-229)	232		126,359	86,692
	J. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razdvojena) zarada po akciji	234			

Obrasci su usklađeni sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" br. 60/08) i IV Direktivom EU.

11. 12. 2019

11. 12. 2019

11. 12. 2019

Tabela broj 7 – Statistički aneks

STATISTIČKI ANEKS

Popunjava pravno lice

0 2 6 8 7 8 1 0 0 2 6 8 7 8 1 0

Matični broj Šifra djelatnosti PIB

Popunjava:

Naziv: **AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE**

Sjedište: **PODGORICA**

Navedi tekstualno pretežnu djelatnost kojom ste se bavili tokom godine:

AD DOO KD OD DSD preduzetnik ostalo

"mat. pravno lice"
 "ostalo pravno lice"
 "ostalo pravno lice"

STATISTIČKI ANEKS
 na dan 31.12.2019 godine

- u EUR -

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	Prosječan broj zaposlenih (ukupan broj zaposlenih krajem svakog mjeseca podijeljen sa brojem mjeseci)	001		7	7
60	Prihodi od prodaje robe	002			
61	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	003		136,020	72,520
62	Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	004			
640	Prihodi od subvencija, prihodi od dotacija i prihodi od donacija	005		320,000	298,000
650	Prihodi od zakupnina	006			
673	Dobici od prodaje materijala	007			
501	Nabavna vrijednost prodane robe	008			
511	Troškovi materijala za izradu	009			
512	Troškovi ostalog materijala (režijskog)	010		6,754	4,502
513	Troškovi goriva i energije	011		3,872	3,674
520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	012		129,147	109,845
529	Naknada troškova smještaja i ishrane na službenom putu, naknade troškova prevoza na službenom putu	013		34,410	27,699
53	Troškovi proizvodnih usluga	014		49,445	29,156
531 i 532	Troškovi transportnih usluga i troškovi usluga održavanja	015		32,989	18,127
533	Troškovi zakupnina	016		4,812	6,412
534 i 535	Troškovi sajmova i troškovi reklame i propagande	017		785	726
536	Troškovi istraživanja	018			
550 i 551	Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	019		31,482	33,308
552 i 553	Troškovi premija osiguranja i troškovi platnog prometa	020		3,083	1,829
573	Gubici od prodaje materijala	021			
10	Zalihe materijala	022			
11	Zalihe nedovršene proizvodnje	023			
12	Zalihe gotovih proizvoda	024			
13	Zalihe roba	025			

R.b.	Račun	Analitički prikaz prihoda i izdataka vezanih za nematerijalnu imovinu	Vrijednost
		Prihodi:	
1	652	Prihod od prodaje patenata	
2	652	Prihod od prodaje autorskih prava	
3	652	Prihod od prodaje licenci	
		Izdaci (neto) za:	
4	010	Ulaganja u razvoj	
		0100 Ulaganja u razvoj tržišta, sa efektom dužim od jedne godine	
		0101 Ulaganja u razvoj tehnologije, sa efektom dužim od jedne godine	
		0102 Ulaganja u razvoj proizvoda sa efektom dužim od jedne godine	
		0103 Ostali izdaci za razvoj	
		0108 Ispravka vrijednosti ulaganja u razvoj	
		0109 Obezvrjeđenje vrijednosti ulaganja u razvoj	
5	011	Koncesije, patenti, licence i slična prava	
		0110 Koncesije	
		0111 Patenti	
		0112 Licence	
		0113 Pravo na industrijski uzorak, tip, model, zaštitni znak i sl.	
		0114 Druga slična prava	
		0118 Ispravka vrijednosti koncesija, patenata, licenci i sličnih prava	
		0119 Obezvrjeđenje koncesija, patenata, licenci i sličnih prava	
6	012	Goodwill	
		0120 Goodwill nastao po osnovu stecene (pripojene) neto imovine drugog pravnog lica	
		0121 Goodwill nastao po osnovu kupovine akcija i udjela u drugom pravnom licu	
		0129 Obezvrjeđenje goodwill-a	
7	014	Ostala nematerijalna ulaganja	1,007
		0140 Računarski programi	1,060
		0141 Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta	
		0142 Ulaganja u lizing	
		0145 Ostala nematerijalna ulaganja	
		0148 Ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	(53)
		0149 Obezvrjeđenje ostalih nematerijalnih ulaganja	
8	015	Nematerijalna ulaganja u pripremi	
		0150 Ulaganja u razvoj u pripremi	
		0151 Interno generisana nematerijalna ulaganja u pripremi	
		0155 Druga nematerijalna ulaganja u pripremi	
		0159 Obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja u pripremi	
9	016	Avansi za nematerijalna ulaganja	
		0160 Avansi za nematerijalna ulaganja u razvoj	
		0161 Avansi za druga nematerijalna ulaganja	

U
Dana 20.11.2010

Lice odgovorno za sastavljanje
iskaza

M.P.

Odgovorno lice

Tabela broj 8 – Prijava poreza na dobit

PRIJAVA POREZA NA DOBIT

0.1. Osnovna	<input checked="" type="checkbox"/>
0.2. Izmijenjena	<input type="checkbox"/>

0.3. Resident	<input checked="" type="checkbox"/>
0.4. Nerezident	<input type="checkbox"/>

PODACI O PORESKOM OBVEZNIKU							
1. Naziv poreskog obveznika	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE PODGORICA						
PIB	02687810						
2. Adresa glavnog mjesta poslovanja							
- Opština	PODGORICA						
- Ulica i broj	UL. DZORĐA VASINGTONA 73						
- Broj telefona	001-246-279						
3. Poreski period							
	<table style="margin: auto; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;"><i>dan/mjesec/godina</i></td> <td style="text-align: center;"><i>dan/mjesec/godina</i></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">01.01.2019</td> <td style="text-align: center;">31.12.2019</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">od</td> <td style="text-align: center;">do</td> </tr> </table>	<i>dan/mjesec/godina</i>	<i>dan/mjesec/godina</i>	01.01.2019	31.12.2019	od	do
<i>dan/mjesec/godina</i>	<i>dan/mjesec/godina</i>						
01.01.2019	31.12.2019						
od	do						
4. Bankovni računi							
	<table style="margin: auto; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">Naziv banke</td> <td style="text-align: center;">Broj računa</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">PRVA BANKA</td> <td style="text-align: center;">535-7469-79</td> </tr> </table>	Naziv banke	Broj računa	PRVA BANKA	535-7469-79		
Naziv banke	Broj računa						
PRVA BANKA	535-7469-79						
Podaci o poreskom konsolidovanju							
5. Odobrena finansijska konsolidacija							
6. Broj rješenja kojim je odobrena finansijska konsolidacija							
7. Datum rješenja sa rednog broja 6							
8. Naziv poreskog obveznika na kojeg se prenosi poreska obaveza po rješenju sa rednog broja 6							
9. PIB poreskog obveznika na kojeg se prenosi poreska obaveza po rješenju sa rednog broja 6							

UTVRĐIVANJE PORESKE OBAVEZE

Red. broj	O P I S	IZNOS u €
1	2	3
	A. Poslovna dobit i gubici	
	<i>I. Finasijski rezultat iz bilansa uspjeha</i>	
1.	Dobit poslovne godine	126.359.00
2.	Gubitak poslovne godine	
	<i>II. Kapitalni dobiti i gubici</i>	
3.	Kapitalni dobiti	
4.	Kapitalni gubici	
	<i>III. Usklađivanje rashoda</i>	
5.	Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	5.193.00
6.	Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	5.193.00
7.	Troškovi koji nisu nastali u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti	
8.	Troškovi koji se ne mogu dokumentovati	
9.	Kamata za neblagovremeno plaćene poreze i doprinose	
10.	Kamata plaćena nerezidentima po stopi većoj od uobičajene komercijalne stope	
11.	Administrativni troškovi plaćeni od strane stalne poslovne jedinice nerezidentnoj centrali	
12.	Primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti	
13.	Novčane kazne i penali	
14.	Ispravka vrijednosti pojedinačnih potraživanja od lica kojima se istovremeno duguje	
15.	Prilozi dati političkim organizacijama	
16.	Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nisu isplaćeni u poreskom periodu (član 11a Zakona)	
17.	Troškovi materijala i nabavna vrijednost prodate robe iznad iznosa obračunatog primjenom metode prosječne cijene ili FIFO metode	
18.	Iznos izdataka isplaćenih pravnim licima za zdravstvene, socijalne, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, smanjenje siromaštva, zaštitu životne sredine, zaštitu lica sa invaliditetom, društvenu brigu o djeci i mladima, pomoć starijim licima, zaštitu i promovisanje ljudskih i manjinskih prava, vladavinu prava, razvoj civilnog društva i volonterizma, evroatlanske i evropske integracije Crne Gore, umjetnost, tehničku kulturu, unapređenje poljoprivrede i ruralnog razvoja, održivi razvoj, zaštitu potrošača, rodnu ravnopravnost, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i borbu protiv bolesti zavisnosti iznad 3,5% ukupnog prihoda, uvećan za ukupan iznos ovih izdataka isplaćenih fizičkim licima	
19.	Troškovi reprezentacije iznad 1% ukupnog prihoda	8.320.00
20.	Članarine komorama, savezima i udruženjima iznad 0,1% ukupnog prihoda	
21.	Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	
22.	Rezervisanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	
23.	Kamata i pripadajući troškovi plaćeni povezanim licima iznad tržišnih iznosa	
24.	Rashodi po osnovu obezvređivanja imovine koji se ne priznaju u poreske svrhe (član 18a Zakona)	
	<i>IV. Korekcija rashoda po osnovu transfernih cijena između povezanih lica</i>	
25.	Obracunati troškovi primjenom transfernih cijena	
26.	Obracunati troškovi primjenom tržišnih cijena	
27.	Razlika obračunatih troškova (red.br. 25 - 26)*0	
	<i>V. Usklađivanje prihoda</i>	
28.	Iznos poreza po odbitku na dividende i udjele u dobiti koji je platio nerezidentna filijala rezidentnog poreskog obveznika	
29.	Iznos kamata između povezanih lica koje su manje od tržišnih kamata	
	<i>VI. Korekcija prihoda po osnovu transfernih cijena između povezanih lica</i>	
30.	Obracunati prihodi primjenom transfernih cijena	
31.	Obracunati prihodi primjenom tržišnih cijena	
32.	Razlika obračunatih prihoda (red.br. 31 - 30)*0	

	<i>VII. Ostale korekcije</i>	
33.	Prihod od naplaćenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu, a koja u ranijem poreskom periodu (godina _____) nijesu priznata kao rashod u poreske svrhe	
34.	Rashodi koji po osnovu obezvređivanja imovine u ranijem poreskom periodu nijesu priznati u poreske svrhe (godina _____) za imovinu koja je otuđena u poreskom periodu, odnosno oštećena usljed više sile (član 18a Zakona)	
35.	Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nijesu bili priznati u poreske svrhe u prethodnim poreskim periodima (godina _____)	
	<i>VIII. Oporeziva dobit</i>	
36.	Oporeziva dobit (1-3+4+5+6+7 do 24+27+28+29+32+33+34+35) >0	134.679.00
37.	Gubitak (2+3+4+5+6+7 do 24+27+28+29+32+33+34+35) >0	
38.	Iznos gubitka u poreskoj prijavi iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	
39.	Ostatak oporezive dobiti (red. br.36-38) >0	134.679.00
	B. Kapitalni dobiti i gubici	
40.	Ukupni kapitalni dobiti tekuće godine (redni broj 3)	
41.	Ukupni kapitalni gubici tekuće godine (redni broj 4)	
42.	Kapitalni dobiti (red. br.40-41) >0	
43.	Kapitalni gubici (red. br.41-40) >0	
44.	Prenijeti kapitalni gubici iz ranijih godina do visne iznosa pod rednim brojem 42	
45.	Ostatak kapitalnog dobitka (red. br. 42-44) >=0	
	C. Poreska osnovica	
46.	Poreska osnovica (red. br.39+100% od red.br. 45) >0	134.679.00
	Umanjenje poreske osnovice	
47.	Prihodi po osnovu dividendi i udjela u dobiti rezidentnih pravnih lica	
48.	Umanjena poreska osnovica (red. br.46-47)	134.679.00
49.	Iznos poreza (red. br.48 x 9%)	12.121.11
	Umanjenje poreza	
50.	Iznos poreza na dobit ostvaren u nedovoljno razvijenim opštinama	
51.	Utvrđena poreska obaveza (red. br.49 -50)	12.121.11
52.	Iznos akontativno plaćenog poreza	
53.	Iznos poreza plaćen u drugoj državi	
54.	Ukupno plaćeni porez (red. br.52+53)	
55.	Iznos poreza koji se duguje (red. br.51- 54) >0	12.121.11
56.	Preplaćeni porez (red. br. 54-51) >0	
57.	Iznos poreza za koji se traži povraćaj preplaćenog poreza	
58.	Iznos poreza koji se želi koristiti za akontativno plaćanje poreza u narednoj godini	
59.	Iznos mjesečne akontacije (1/12 rednog broja sa 51)	1.010.09

Izjavljujem, pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, da su navedeni podaci u prijavi i priložima uz prijavu tačni.

Potpis ovlaštenog lica: _____ PIB: _____

Datum: _____

PRIPUNJAVA PORESKE UPRAVA

Broj dokumenta: _____ Datum prijema: _____ Datum obrade: _____

Prezime i ime ovlaštenog službenika: _____ Potpis: _____

6. WEB PORTAL ATCG

ATCG ima svoj web portalu www.akreditacija.me. Struktura istog je sveobuhvatna i adekvatnog izgleda. Međutim, treba imati u vidu da sajt treba u kontinuitetu ažurirati, te da isti treba da sadrži dio opštih akata, sporazuma, dokumenta i informacija koja nijesu obuhvaćeni poslovnom tajnom. Vezano za pomenuto, treba imati u vidu da Statut u članu 28 definiše da poslovnu tajnu predstavljaju dokumenta i podaci od značaja za poslovanje Akreditacionog tijela, čijim bi otkrivanjem i saopštavanjem mogle nastupiti štetne posljedice za rad i poslovanje Akreditacionog tijela i njegovom poslovnom ugledu kao i učesnicima u postupku akreditacije. Takođe, treba imati u vidu da je dio informacija dostupan samo na engleskom jeziku.

***Napomena:** ATCG je donijelo Odluku 10-761/1 od 24.12.2019. o povjerljivosti dokumenta koja nije dostavljena na uvid.*

Preporuka:

Imajući u vidu da je rad ATCG javan, u skladu sa Zakonom o akreditaciji i Statutom, potrebno je ažurirati sajt ATCG www.akreditacija.me. Preporuka ima opšti karakter i u pitanju je kontinuirana aktivnost. Takođe, treba imati u vidu da se na ovaj način podstiče transparentnost rada ATCG, veća informisanost o značaju procesa akreditacije i samog ATCG, ali i da je sadržaj web sajta njegova najvažnija karakteristika.

7. OSTALE AKTIVNOSTI ATCG

Statutom Akreditacionog tijela, u članu 7, navodi se da pored djelatnosti utvrđenih Zakonom o akreditaciji i aktom o osnivanju, ovo tijelo obavlja i sljedeće poslove:

1. saraduje sa evropskim, međunarodnim i nacionalnim organizacijama za akreditaciju drugih država u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorom i zaključuje sporazume o akreditaciji;
2. organizuje obuku ocjenjivača i tehničkih eksperata u oblasti akreditacije;
3. organizuje seminare, kongrese, konferencije i savjetovanja;
4. vrši promociju značaja i uloge akreditacije.

U 2019. godini, Akreditaciono tijelo je imalo saradnju sa evropskim, međunarodnim i nacionalnim organizacijama za akreditaciju, drugih država i to u **martu** sa: EA HHC (European accreditation – Horizontal Harmonization Committee) – Brisel; EA LC (European accreditation – Laboratory Committee) - Pariz; (European accreditation – Inspection Committee) – Oslo; EA CC (European accreditation – Certification Committee) – Oslo; u **maju** sa EA GA (European accreditation – General Assembly) – Rim; u **septembru** - EA HHC (European accreditation – Horizontal Harmonization Committee) - Brisel; EA LC (European accreditation – Laboratory Committee) - Varšava; EA IC (European accreditation – Inspection Committee) – Berlin; EA CC (European accreditation – Certification Committee) – Berlin; u **oktobru** - EA MAC (European accreditation – Multilateral Agreement Committee) - Vilnius i **novembru** EA GA (European accreditation – General Assembly) - Budimpešta.

U 2019. godini za organizaciju obuke ocjenjivača i tehničkih eksperata u oblasti akreditacije, Akreditaciono tijelo je učestvovalo u sklopu projekta **EU Action Programme IPA 2014 for Montenegro Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis – AIM II** i održana je obuka na temu "Obuka na temu akreditacije, 17011, EA MLA" u period od 18.-19.3.2019.g. u Podgorici, takođe, predstavnici ATCG su prisustvovali

Seminaru na temu **EMAS verifikatora**, održanom od strane Kancelarije za Evropske Integracije i Ministarstva održivog razvoja i turizma u period od 4 - 5.4.2019.g. u Podgorici. U sklopu projekta **EU Action Programme IPA 2014 for Montenegro Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis – AIM II** održana je obuka na temu **“15189 zahtjevi za medicinske laboratorije”**, u periodu od 25.-27.6.2019. u Podgorici. Predstavnik ATCG je prisustvovao obuci **“HALAL i 17025”** u periodu od 4.-8.11.2019. u Antaliji. U okviru projekta **IPA 2014**, predstavnici ATCG bili su na osvjedočenju ocjenjivanja na licu mjesta **ATS u laboratoriji za ispitivanje po ISO 17025** u Beogradu 14.-15.11.2019 Takođe, u okviru projekta **EU Action Programme IPA 2014 for Montenegro Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis – AIM II** predstavnici ATCG bili su na osvjedočenju ocjenjivanja na licu mjesta **ATS u medicinskoj laboratoriji po ISO 15189** u Beogradu 3.12.2019. U sklopu projekta **EU Action Programme IPA 2014 for Montenegro Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis – AIM II** održana je obuka na temu **“Priprema za EA MLA”** u Podgorici 9.-12.12. kojoj su prisustvovali predstavnici ATCG

Što se tiče organizacije seminara, kongresa, konferencija i savjetovanja, za 2019. godinu u periodu od 20.-22.03. u okviru projekta **IPA 2014 - Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis (AIM II)**, u Podgorici je održana obuka na temu **“Requirements of ISO/IEC 17011:2017 and relevant EA, ILAC, IAF mandatory documents”**, takođe od 04. do 05.04.2019, dva predstavnika ATCG su prisustvovala Seminaru na temu **EMAS verifikatora**, održanom u Podgorici u organizaciji Kancelarije za Evropske Integracije i Ministarstva održivog razvoja i turizma. U okviru projekta **IPA 2014 - Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis (AIM II)**, 24.06., u Podgorici je održan okrugli sto na temu **“Akreditacija medicinskih laboratorija prema standardu EN ISO 15189:2012 (MEST EN ISO 15189:2016), Medicinske laboratorije - Zahtjevi za kvalitet i kompetentnost”**.

Još jedan bitan segment poslovanja ATCG, tiče se vršenja promocije značaja i uloge akreditacije.

Za 2019. godinu, organizovane su dvije promocije u Podgorici. Prva je bila obuka u okviru projekta **IPA 2014 - Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis (AIM II)**, u period od 20. - 22.03. na temu **“Requirements of ISO/IEC 17011:2017 and relevant EA, ILAC, IAF mandatory documents”**, a druga je bila organizacija okruglog stola na temu **“Akreditacija medicinskih laboratorija prema standardu EN ISO 15189:2012 (MEST EN ISO 15189:2016), Medicinske laboratorije - Zahtjevi za kvalitet i kompetentnost”** u okviru projekta **IPA 2014 - Technical Assistance for Alignment and Implementation of the EU Internal Market acquis (AIM II)**.

Preporuke:

- a. *U cilju razvoja svijesti o značaju akreditacije, prvobitno se treba usresrediti na što kvalitetniju promociju. Takođe, ona bi trebala da bude korisna i zanimljiva za sve zainteresovane strane koje mogu i žele da se akredituju. Isto tako, izdvajanjem određenih novčanih sredstava, trebalo bi napraviti marketing plan, kako bi se prišlo ciljnoj grupi, na što bolji način. Između ostalog, treba poboljšati komunikaciju u svrhu što boljeg informisanja za uslugu koju ATCG pruža.*
- b. *U pogledu kriterijuma za izbor eksperata, zbog nepreciznosti procedura u tom pravcu, važno je konsultovati neke od prestižnih nacionalnih akreditacionih tijela iz EU.*

ZAKLJUČAK

Akreditaciono tijelo je pravno lice sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o akreditaciji, Odlukom o osnivanju i Statutom ATCG. I pored značajnog pada privredne aktivnosti, izazvane Covid 19 epidemijom, ovo tijelo je u izvještajnom periodu imalo značajan broj aktivnosti koje su se prevashodno odnosile na nadzor i reakreditaciju, a poseban uspjeh u radu može se konstatovati kroz rast broja **akreditovanih organizacija**. Na dan 31. decembar 2020. godine u nacionalnom sistemu akreditacije nalazi ukupno 41 tijelo akreditovano od strane ATCG, od kojih su: 24 laboratorije za ispitivanje, 2 laboratorije za etaloniranje, 9 kontrolnih tijela, 5 sertifikacionih tijela i 1 medicinska laboratorija, a više detalja o aktivnostima iz 2019. i 2020. godine se može vidjeti iz tabele br.1 Izvještaja.

U dijelu **međunarodne saradnje** posebno je značajno istaći aktivnosti koje se odnose na članstvo u Evropskoj kooperaciji za akreditaciju (EA). Naime, prema Uredbi Evropskog parlamenta i Savjeta (EC No. 765/2008) osim ostvarivanja punopravnog članstva u Evropskoj kooperaciji za akreditaciju (EA), nacionalna akreditaciona tijela država EU su dužna ispuniti dodatne zahtjeve i potpisati multilateralni sporazum sa EA (tzv. EA MLA Sporazum). Akreditaciono tijelo Crne Gore je apliciralo za pristupanje pomenutom sporazumu, te je po tom osnovu krajem 2020. godine, od Sekretarijata evropske kooperacije za akreditaciju prihvaćena aplikacija i određen je evalutorski tim od dva predstavnika i to Finske (tim lider) i Grčke (ocjenjivač). Potpisivanjem pomenutog Sporazuma će se formalno priznati rad nacionalnog akreditacionog tijela i nacionalnog sistema akreditacije, kao i da je kompatibilno sa evropskim, tj. na istom nivou sa sistemima akreditacije drugih zemalja članica EU. Takođe, treba imati u vidu i potpisane bilateralne sporazume kojim se stvaraju uslovi za međusobna priznavanja.

Iz **Bilansa uspjeha** se može zaključiti da je ukupno ostvareni poslovni prihod u posmatranom periodu iznosio 106.957,00€, te da je ostvareni neto rezultat od 126.359,00€, što je u odnosu na 2018. godinu veće za 39.667,00€. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je ukupan nivo ostvarenih troškova u 2019. godini iznosio 349.062,53€ što je za 10.674,47€ manje u odnosu na planirani utrošak sredstava, može se konstatovati da je ATCG, uz pozitivno ostvaren poslovni prihod dobro planiralo utrošak ukupnih sredstava.

Akreditaciono tijelo Crne Gore nastoji da u okviru raspoloživih kapaciteta i resursa odgovorno i revnosno ispunjava propisane obaveze, kako prema osnivaču i međunarodnoj zajednici, tako i prema privredi i svim zainteresovanim stranama. Važno je napomenuti činjenicu da u posmatranom periodu ovo tijelo nije imalo žalbi na odluke kao ni prigovora na rad, te da je u posmatranom periodu poslovalo sa pozitivnim finansijskim rezultatom. Isto upućuje na činjenicu da je ostvareno značajno povjerenje zainteresovanih strana u nepristrasnost i objektivnost svojih akreditacija.

Izvještaj NO ATCG obuhvata preporuke koje ovo tijelo treba da realizuje u najkraćem mogućem roku.

Predlog zaključaka za Vladu Crne Gore:

Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2021. godine razmotrila i usvojila Izvještaj nadzornog odbora o radu Akreditacionog tijela Crne Gore za 2019. i 2020., koji je dostavilo Ministarstvo ekonomskog razvoja.

Izvori:

1. Zakona o akreditaciji („Službeni list Crne Gore“, br.054/09 od 10.8.2009. 043/15 od 31.7.2015.);
2. Statut Akreditacionog tijela Crne Gore;
3. Odluka o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore“, br.021/07 od 13.4.2007.);
4. Izvještaj o radu ATCG za 2019. godinu;
5. Finansijski iskazi za 2019. godinu;
6. Poslovnik o kvalitetu;
7. Centralni registar Privrenog suda;
8. Poreska uprava;
9. Akti ATCG;
10. www.akreditacija.me.